

28.2.2022

LIIKENNEVALOETUUSJÄRJESTELMÄ HALI PORIIN

Hälytysajo on yksi merkittävimmistä riskeistä eri viranomaisten toiminnassa. Kaupunkialueella hälytysajon ajaminen edellyttää päivittäin liikennevalo-ohjatuissa risteyksissä ns. punaisia päin ajamista, joka tulee tapahtua erityistä varovaisuutta noudattaen. Tuo ns. punaisia päin ajaminen aiheuttaa vaaratilanteita liikenteelle sekä hälytysajon merkittävää hidastumista nopeuden alentumisesta johtuen.

Porissa on pelastustoimella haasteita toimintavalmiusajoissa Sampolan ja Pohjois-Porin alueilla. Tähän vaikuttavat hidastavasti mm. pelastustoimen pääsääntöisiin ajoreitteihin viime vuosina tehtyinä muutoksina useiden liikenneympyröiden ja liikennevalo-ohjattujen risteysten lisäämiset. Muutoksista johtuvat raskaiden ajoneuvojen jatkuvat nopeuden hidastukset heikentävät toimintavalmiusaikatavoitteisiin pääsemistä.

Samojen ongelmien kanssa ovat pyörineet Suomessa jo pitkään myös useat muut kaupungit. Oulussa käynnistyi jo yli 10 vuotta sitten idea siitä, että liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa sekä avun saantia nopeuttaa kattavalla ja automaattisesti toimivalla järjestelmällä, joka antaisi hälytysajoneuvoille etuisuuksia valo-ohjatuissa risteyksissä. Oulun kaupungin, Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, urakoitsijoiden ja laitetoimittajien yhteistyön pohjalta syntyi 2010-luvun alussa liikennevaloetusjärjestelmä HALI. Tällä hetkellä Suomessa noin viidennes liikennevaloista sekä hälytysajoneuvoista on HALI:n piirissä. Palvelu kattaa jo yli 500 liikennevaloristeystä ja yli 400 hälytysajoneuvoa.

HALI on täysin automaattinen liikennevalojen etuusjärjestelmä, joka ohjaa liikennevalot automaattisesti vihreäksi, kun hälytysajossa oleva ajoneuvo lähestyy valo-ohjattua risteystä. Hälytysajoneuvot lähettävät satelliittipaikannukseen perustuen sijaintitietoaan mobiilidataverkon välityksellä keskusjärjestelmälle, josta HALI-palvelinohjelmisto päättelee kulloisenkin liikennevalojen ohjaustarpeen ja lähettää tarvittavia ohjauskäskyjä liikennevalokojeille.

HALI mahdollistaa hälytysajoista entistä turvallisempia ja nopeampia. Risteysten ajoneuvojonot saadaan purettua ennen hälytysajoneuvon saapumista ja hälytysajoneuvolle pystytään tarjoamaan välittömästi vihreä valo risteyksissä, joten onnettomuuden sattumisen todennäköisyys vähenee merkittävästi, koska ns. punaisia päin ajamista ei tapahdu.

HALI tehostaa lisäksi kiireellisten hälytystehtävien vasteaikoja, joiden pienenemiset parantavat suoraan viranomaisten toimintavalmiutta. Viranomaiset saapuvat nopeammin tapahtumapaikalle, joka vähentää suoraan onnettomuuksista aiheutuvia vahinkoja.

Porin kaupungin hallintosäännön 130§ mukaan esitän seuraavaa:

1. Porin kaupunki käynnistää yhteistyössä hälytysajoa ajavien eri viranomaisten kanssa selvityksen Liikennevaloetusjärjestelmä HALI:n käyttöönotosta kaikissa kaupungin alueella olevissa liikennevalo-ohjatuissa risteyksissä.
2. Tavoitteena tulee olla, että Liikennevaloetusjärjestelmä HALI on Porin kaupungissa ja alueella toimivilla viranomaisilla 100 % käytössä vuoden 2023 aikana.

Porissa
28.2.2022

Jarno Joensuu (sd)
kaupunginvaltuutettu